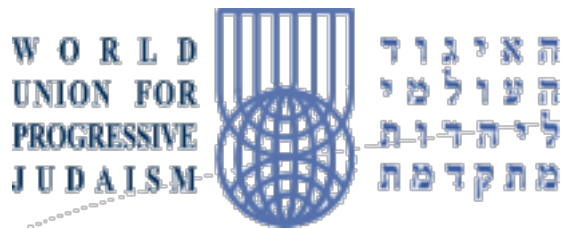

5775

Torah from Around the World

Tien wonderen werden verricht voor onze voorouders in het Land van Verdrukking. En tien wonderen aan de Zee. Waarom? Omdat mensen geen slaven horen te zijn, maar vrij. Tien plagen kwamen over de mensen van het land van Verdrukking. En tien plagen aan de Zee. Waarom? Omdat ze zelfs de kinderen als slaven onderdrukten.

[Pirke Awot V:5. Uit: Spreuken over de Fundamenten, uitgave Amphora Books]

Sjabbat 21 maart 2015 / 1 nisan 5775, Wajikra, Wajikra/Leviticus 1:1 - 5:26
Tanach blz.197 - 205
Haftara: Ezra 7:1 - 28
Tanach blz. 1657 - 1660

Commentaar: Rabbijn Jeffrey B Kamins, Emanuel Synagoge, Sydney, Australië.

Vertaling: Paula Reisner

[Het Engelse origineel](#)

Leven met Bewust Zijn

Wajikra, het derde boek van de Tora, staat traditioneel bekend als 'Torat Kohaniem' [de wet van de priesters, red.), omdat het gaat over veel wetten die de priesters aangaan en over hun rol als leiders van het volk ten dienste van God. Het geheel van het boek confronteert ons met de details van de dieroffers, de rituele reinheid, de verboden seksuele relaties en de straffen voor ongehoorzaamheid; zoals de Tosafot (boek met verzameling voorschriften, red.) zegt, „Dit is het moeilijkste van de Vijf Boeken van Mosjé.” De Lubavitcher Rebbe heeft opgemerkt, dat „het boek Wajikra de lezer verheft, juist omdat het het moeilijkst te begrijpen is en het van de lezer meer inspanning vereist, waardoor deze komt tot een hoger niveau van begrip en spirituele verwerking.” Van alle boeken in de Tora daagt Wajikra ons het meest uit om na te denken wat het betekent om volgens de voorschriften van Tora te leven en wat het betekent in dienst van God te staan.

De kohaniem uit de Tora en uit de tijd van de Tempels werden geroepen om het volk te leiden teneinde God te dienen. Op dezelfde manier worden joden – ook bekend als een *'mamlechet kohaniem'*, een koninkrijk van priesters – opgeroepen de mensheid te leiden teneinde God te dienen als een 'heilige natie'. Na de verwoesting van de Tweede Tempel werd de rol van de kohaniem beperkter; onze dienstbaarheid als een heilige natie daarentegen was nog nooit zo veeleisend als tegenwoordig. Voor joden buiten de wereld van de orthodoxie biedt de *Torat Kohaniem* uitdagingen op een ander niveau. Onze vragen omtrent God en de Tora zijn complexer geworden sinds de wereld meer seculier en materialistisch is geworden. Wat betekent het eigenlijk om 'God te dienen' in een tijd dat het ongelof in God toeneemt?

Hoe kan de Tora trouwens tot dienstbaarheid leiden als we er passages in vinden, die we als zedelijk laakbaar beschouwen, zoals de denigrerende opmerkingen over homoseksuelen? In Spreuken 3:17 staat: „Haar wegen zijn lieflijk, haar paden vredig”; we moeten ons er van verzekeren dat dat ook zo is. Aan de ene kant willen we ons verbinden met mitswot (zoals de mitswa van het kasjroet) en willen we een heilig leven leiden volgens de instructies van dit boek, aan de andere kant willen we die wetten inperken die daadwerkelijk anderen schaden. Welke interpretaties stellen ons staat om dat te doen? Een 'koninkrijk van priesters' zijn - een volk dat zijn leiderschapsrol wil vervullen voor de mensheid als dienaar van God - vereist het ijverig bestuderen en scherpzinnig toepassen van de Tora. De sidra van deze week, die begint met het woord 'wajikra', waarvan de laatste letter 'alef' klein geschreven is, verschaft ons een belangrijk inzicht hoe we ons kunnen verbinden met God en hoe we de Tora kunnen lezen.

Er zijn veel rabbijnse commentaren geschreven over de betekenis van deze 'kleine alef'. De 'kleine alef' zinspeelt op het mysterie van de Openbaring en van God zelf, die we worden geroepen te dienen. Alef is de eerste letter van 'anochi', dat 'ik' betekent, het woord waarmee de Tien Uitspraken bij de Sinaï begint: „Ik ben 'yod-hé-vav-hé', jouw God . . .” De geleerden is het opgevallen dat de eerste twee Uitspraken in de eerste persoon staan („Ik..., red.), terwijl de volgende mitswot in de derde persoon staan („Hij..., red.). Zij hebben op basis daarvan eeuwen lang onderwezen dat het volk Israel de eerste twee Uitspraken direct van God hoorde en alle andere van Mosjé. Franz Rosenzweig heeft geopperd dat eigenlijk het enige woord dat door God gesproken werd alleen het eerste woord – anochi – was en dat „ al het andere voortvloeide uit de bevestiging van Gods bestaan en tegenwoordigheid.” (Etz Chayim, Tora-commentaar op Sjmot 20). De Chassidische meester Menachem Mendel van Rymanov onderwees dat de alef de enige openbaring was die daadwerkelijk gehoord werd door het volk, dat wil zeggen de letter waarvan de klank 'stil' is. De kleine alef aan het begin van Wajikra herinnert ons eraan dat als we geroepen worden tot dienstbaarheid aan God, we altijd moeten beseffen hoe klein we eigenlijk zijn in verhouding tot het oneindige, onuitsprekelijke mysterie van het leven. Dat waartoe we worden opgeroepen om het te dienen, het leven is in al zijn majesteit en mysterie. Als bewust schepsel zouden wij doordrongen moeten zijn van het inzicht dat God 'existentie en tegenwoordigheid' is, het ultieme Bewuste Wezen en de schepper van leven.

Dit principe leidt ons in onze studie en toepassing van de Tora. Onze geleerden uit de Oudheid geven ook als commentaar, dat de klein geschreven alef verwijst naar de nederigheid van Mosjé. Zoals Mosjé leiding gaf en dienstbaar was: niet met overmoed maar met ootmoed, zo zouden wij ook moeten handelen. Denken dat wij weten wat God wil of wat Gods woord is, komt dicht bij overmoed als je bedenkt hoe uitgestrekt het universum is en hoe klein onze plek daarin. Hoewel sommigen geloven dat dit oneindige mysterie de schrijver

is van boeken, zouden we nederig moeten erkennen, dat geen enkel boek, hoe heilig ook voor zijn volgelingen, het letterlijke woord van God is, maar eerder een literaire benadering van God. Met onze woorden en wilskracht zouden we moeten streven naar dat wat we begrijpen als de bron van Bewust Zijn.

Tora lezen als een weg naar bewustzijn en vervolgens hiermee overeenkomstig zijn lessen toepassen, is de ultieme 'avoda' of dienstbaarheid aan God. Onze geleerden van weleer begrepen dat de in het boek gevonden passage „*chai bahem*”, „je zult er door léven” van toepassing is op alle mitzwot. Op dezelfde manier kunnen wij in vol vertrouwen de voorschriften uit de Tora interpreteren. Zij interpreteerden 'oog om oog', de doodstraf, de (doodstraf voor de, red.) opstandige zoon en dit soort zaken op een manier die de letterlijke toepassing ondergroef en omverwierp. Wij kunnen en zouden hetzelfde moeten doen met andere schadelijke passages uit de Tora.

Er is zeer veel in dit boek dat ons leidt om te leven met een hoog bewustzijn, zoals de leerstellingen over de heiligheid van tijd (verduidelijkt aan de hand van de Sjabbat en feestdagen), over de bescherming van de armen en de niet-bevoorrechte klassen, over de relatie die we hebben met de dierenwereld en onze planeet, en over het streven om in de ogen van God een heilig volk te worden. Het hart van Wajikra is de heiligheidswetgeving, dezelfde wetgeving van heiligheid die zich in ons hart zou moeten bevinden. Een 'koninkrijk van priesters' moet met nederigheid de Tora bestuderen en toepassen. Zodat wij begrijpen dat het onze heilige verantwoordelijkheid is om te leven vanuit een Bewust Zijn.